

מדינת ישראל
רשות שוק ההון, ביטוח וחיסכון

כ"ח בתמוז התשפ"ב
27 ביולי 2022

חוזר פנסייה 3-3-2022
סיווג: כללי

הוראות לניהול קרן חדשה - תיקון

בתוקף סמכותי לפי סעיף 39(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, אני מורה כדלקמן:

1. כללי

ביום 15 בנובמבר 2021 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן – **החוק**). פרק ג' לחוק, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, קובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן – **מנגנון השלמת תשואה**). במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת החוק הושקעו באיגרות חוב מיועדות, יושקעו בהתאם למדיניות ההשקעה של מסלול השקעה בקרן בהתאם למנגנון שנקבע בחוק, וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% (צמודה למדד).

לאור האמור, תוקן חוזר פנסייה 1-3-2017 "הוראות לניהול קרן חדשה" (3.5.2017) (להלן – **החוזר**), כך שיותאם להוראות החוק והוראות הממונה הנגזרות מהוראות החוק.

2. הוראות

בחוזר חוזר פנסייה 1-3-2017 "הוראות לניהול קרן חדשה" (3.5.2017) יבואו השינויים המפורטים בתיקוני מהדורה, בנספח לחוזר זה.

3. תחולה

הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות פנסיה מקיפות.

4. תחילה

(א) תחילתן של הוראות חוזר זה מיום 1 באוקטובר 2022.
(ב) על אף האמור בסעיף קטן (א), תחילתו של התיקון לסעיף ההגדרות לעניין הגדרת "ריבית שנתית להיוון" מיום 1 בינואר 2023.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחיסכון

הוראות לניהול קרן חדשה

בתוקף סמכותי לפי סעיף 39(ב) לחוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005, ולאחר התייעצות עם הוועדה המייעצת, אני מורה כלהלן.

בהמשך להוראות הקמה וניהול של קרנות פנסיה חדשות מיום 8 בינואר 1997 ולאור השינויים שנעשו בכללי השקעה לקרנות הפנסיה החדשות, להלן יפורטו עקרונות לניהול קרן פנסיה חדשה:

הגדרות

- א. "גיל הצטרפות של מבוטח" - גילו של מבוטח במועד הצטרפותו לראשונה לקרן;
- ב. "המועד הקובע" - יום 31 בדצמבר 2003;
- ג. "הממונה" - הממונה על שוק ההון, ביטוח וחיסכון במשרד האוצר;
- ד. "חברה מנהלת" - חברה שניתן לה רישיון מבטח בענף ביטוח פנסיה;
- ה. "חוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה" - חוזר פנסיה 3-3-2017 שעניינו הוראות דיווח כספי לקרנות פנסיה חדשות או סימן ג' לפרק 1, חלק 2, שער 5 בחוזר המאוחד, כפי שיהיה מזמן לזמן, לפי העניין;
- ו. "מבוטח" - מי שמשולמים או ששולמו בגינו דמי גמולים לקרן פנסיה ואינו מקבל פנסיה מהקרן, למעט פנסיית נכות;
- ז. "מבוטח שאין לו שאירים" - מבוטח שאין לו אף אחד מאלה:
  1. בת זוג;
  2. ילד שגילו 21 ומטה.
- ח. "מדד" - מדד המחירים לצרכן שמפרסמת הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה;
- ט. "מקבל קצבה קיים" - מי שמקבל קצבת נכות או שאירים בגין אירוע מזכה שארע לפני מועד התחילה או שהחל לקבל קצבת זקנה לפני מועד התחילה או שאיר של אחד מהם, ובלבד שמקבל הקצבה כאמור אינו זכאי קיים לפנסיה, וכל עוד הוא זכאי לאותה קצבה;
- י. "פנסיונר" - מי שזכאי לקבל פנסיה בהתאם לתקנון הקרן במועד המאזן, ואינו זכאי קיים לפנסיה ואינו מקבל קצבה קיים;
- יא. "קרן", "קרן פנסיה" או "קרן מקיפה" - קרן חדשה מקיפה;
- יב. "קרן כללית" - קרן חדשה כללית;
- יג. "ריבית שנתית להיוון" - בהגדרתה בסימן ג' לפרק 1, חלק 2, שער 5 בחוזר המאוחד ~~ריבית שנתית~~ אפקטיבית בשיעור של 4.26% או בשיעור אחר כפי שיקבע הממונה מזמן לזמן;
- יד. "תשואת הקרן למבוטח" - תשואה שתחושב בהתאם לנוסחה כמפורט בנספח 2 לחוזר זה ובכפוף להוראות הדין;
- טו. לכל מונח אחר בחוזר זה תהא המשמעות הנודעת לו בתקנון הקרן, אלא אם כן נקבע אחרת בחוזר זה.
- טז. כל האמור בחוזר זה בלשון יחיד אף בלשון רבים משמעו, וכל האמור בלשון זכר אף בלשון נקבה משמעו, אלא אם מופיעה הוראה מפורשת אחרת.

פרק א' - חברה מנהלת

1. ניהול ומיזוג קרנות

א. חברה מנהלת רשאית לנהל כל אחת מאלה:

1. קרן מקיפה - אחת בלבד;

2. קרן כללית מסוג יסוד - אחת בלבד;

3. קרן כללית מסוג מקיפה - אחת בלבד.

ב. חברה מנהלת אשר ניהלה במועד הקובע שתי קרנות מקיפות או יותר - תמזג את הקרנות כאמור עד ליום 31 בדצמבר 2004 או תשאיר בניהולה קרן מקיפה אחת בלבד, וזאת בהתאם להוראות הממונה לעניין זה.

2. דמי ניהול

א. חברה מנהלת רשאית לנכות דמי ניהול בשיעור שלא יעלה על 6% מתוך התשלומים המועברים בשל מבוטחים בקרן.

ב. בנוסף לאמור בסעיף א' לעיל, רשאית חברה מנהלת לנכות, מידי חודש בחודשו, שיעור שלא יעלה על 0.0416% מסך נכסי הקרן (0.5% בחישוב שנתי).

לעניין סעיף זה, "סך נכסי הקרן" - סך נכסי הקרן, למעט נכסי הקרן שכנגד התחייבויות הקרן בגין זכאים לפנסיה קיימים (המנוהלים בחשבון נפרד כאמור בסעיף 14 לחוזר זה).

3. מסלולי ביטוח

א. קרן הפנסיה תקבע בתקנונה מסלולי ביטוח למבוטח (להלן: מסלולי הביטוח), לפי כל הפרמטרים המפורטים להלן ובהתאם להנחות האקטואריות המפורטות בסעיף 5 ובנספח 1 לחוזר זה:

1. **גיל פרישה לפנסיית זקנה** - גיל פרישה לפנסיית זקנה לא יפחת מגיל 60.

2. **כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות** - הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות יכלול תשלום פנסיית נכות למבוטח פעיל עד הגיעו לגיל פרישה לפנסיית זקנה, בשיעור מהמשכורת הקובעת בהתאם לגיל ההצטרפות של המבוטח לקרן ולמסלול הביטוח אותו בחר. הכיסוי האמור יכלול זקיפת דמי גמולים, בניכוי דמי ניהול רעיוניים, ליתרה הצבורה של המבוטח (שחרור מפרמיה) בתקופה בה קיבל המבוטח פנסיית נכות מהקרן. דמי הגמולים האמורים יחושבו מתוך המשכורת הקובעת ובהתאם לשיעור הנכות. ניכוי דמי הניהול הרעיוניים האמור ייעשה אך ורק לצורך זקיפת דמי הגמולים ליתרה הצבורה של המבוטח. למען הסר ספק, לא יועברו בפועל דמי ניהול כלשהם בגין זקיפת דמי הגמולים כאמור לטובת החברה המנהלת.

3. **כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות** - הכיסוי הביטוחי לסיכוני מוות יכלול תשלום פנסיית שאירים לשאירי מבוטח פעיל שנפטר (לרבות מבוטח שמקבל פנסיית נכות מהקרן), בשיעור מהמשכורת הקובעת בהתאם לגיל ההצטרפות של המבוטח ולמסלול הביטוח אותו בחר, ובכל מקרה הערך הנוכחי של סך תשלומי פנסיית השאירים לא יפחת מהיתרה הצבורה של המבוטח במועד פטירתו.

4. **לעניין בניית המסלולים**, העלות המצטברת המירבית של הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות (למבוטח שכיר ועצמאי) לא תעלה על 35% מסך מצטבר של תגמולי המעביד והעובד (לפני ניכוי דמי ניהול וסיכונים) בהנחה כי השיעור המצרפי של תגמולי המעביד והעובד, מידי חודש בחודשו, הינו שיעור דמי הגמולים לפיו מחושב השכר המבוטח של העמית.

ב. **מסלול ברירת מחדל** - קרן הפנסיה תקבע בתקנונה מסלול ברירת מחדל למבוטח שלא בחר מסלול ביטוח.

ג. **כיסוי ביטוחי לנכות בלבד** - קרן הפנסיה תאפשר לכל מבוטח שאין לו שאירים לבחור באחד ממסלולי הביטוח, וזאת ללא כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות. בחר מבוטח לוותר על כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות כאמור - יהיה מבוטח בכיסוי ביטוחי לסיכוני נכות בלבד במסלול שבחר, וזאת למשך תקופה שתיקבע בתקנון ואשר לא תעלה על עשרים וארבעה חודשים (להלן: **התקופה הקובעת**).

הסתיימה התקופה הקובעת והמבוטח לא הודיע לקרן כי הוא מבקש להמשיך לוותר על כיסוי ביטוחי לסיכוני מוות או הודיע המבוטח לקרן כי נוספו לו שאירים, לפי נסיבות העניין - יהיה מבוטח בכיסוי ביטוחי לסיכוני מוות בהתאם למסלול הביטוח בו בחר, וזאת החל מהמועד בו הסתיימה התקופה הקובעת או מהמועד בו הודיע המבוטח לקרן כי נוספו לו שאירים, לפי נסיבות העניין.

ד. **עדכון היקף הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות** - הקרן תקבע בתקנונה כללים לעדכון היקף הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות של מבוטח, והתאמתו לגיל השונה מגיל הצטרפות של המבוטח לקרן, במקרים כגון: שינוי במשכורת הקובעת, מעבר ממעמד של מבוטח לא פעיל למעמד של מבוטח פעיל, משיכת כספים מהיתרה הצבורה של המבוטח וכיו"ב. הכללים האמורים ייקבעו בכפוף להנחות המפורטות בסעיף 5 ובנספח 1 לחוזר זה.

4. יתרה צבורה של מבוטח

א. **רישום יתרה צבורה של מבוטח** - הקרן תרשום לזכותו של כל מבוטח יתרה צבורה לחישוב פנסיית זקנה (להלן: **יתרה צבורה של מבוטח**). לגבי רישום יתרה צבורה של מבוטח שכיר - תבצע הקרן רישום נפרד של כל אחד מאלה:

1. יתרה צבורה בגין תשלומי עובד (להלן: **יתרת תגמולי עובד**);

2. יתרה צבורה בגין תשלומי מעביד (להלן: **יתרת תגמולי מעביד**);

3. יתרה צבורה בגין מרכיב הפיצויים (להלן: **יתרת פיצויים**).

ב. **עדכון יתרה צבורה של מבוטח בתשלום דמי גמולים** - לגבי כל תשלום של דמי גמולים לקרן תעודכן יתרה צבורה של המבוטח בגובה התשלום האמור בניכוי שני אלה:

1. דמי ניהול מדמי הגמולים ששולמו;

2. עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות בהתאם למסלול הביטוח של המבוטח; לגבי מבוטח שכיר - העלות האמורה תנוכה מתגמולי עובד ומתגמולי מעביד.

ג. **עדכון יתרה צבורה של מבוטח לפי תשואת הקרן למבוטח** - יתרה צבורה של המבוטח תעודכן לפי שיעור תשואת הקרן למבוטח.

ד. **עדכון יתרה צבורה של מבוטח במועד הכנת המאזן האקטוארי של הקרן** - במועד הכנת המאזן האקטוארי של הקרן תעודכן היתרה הצבורה של כל מבוטח בהתאם לחוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה.

ה. **עדכון יתרה צבורה של מבוטח במשיכת כספים** - משך מבוטח או מעבידו כספים כלשהם מתוך היתרה הצבורה של המבוטח בקרן, תופחת היתרה הצבורה של המבוטח בסכום הגבוה מבין שני אלה:

1. יתרה צבורה שמקורה בדמי גמולים בגינם שולמו הכספים כאמור;

2. סך הכספים שנמשכו.

ו. **עדכון יתרה צבורה של מבוטח שזכאי לקבל מהקרן פנסיית נכות** - ליתרה הצבורה של מבוטח הזכאי לקבל מהקרן פנסיית נכות יתווספו דמי גמולים בניכוי דמי ניהול רעיוניים. דמי הגמולים האמורים יחושבו מתוך המשכורת הקובעת ובהתאם לשיעור הנכות. ניכוי דמי הניהול הרעיוניים האמור ייעשה אך ורק לצורך זקיפת דמי הגמולים ליתרה הצבורה של המבוטח. למען הסר ספק, לא יועברו בפועל דמי ניהול כלשהם בגין זקיפת דמי הגמולים כאמור לטובת החברה המנהלת.

5. עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות

א. **חישוב עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות** - עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות תחושב, בהתאם לכיסוי הביטוחי במסלול הביטוח של המבוטח ולפי ההנחות האקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה מס' 1-3-2013, כפי שיהיו מזמן לזמן, ובהנחת ריבית שנתית להיוון לאחר ניכוי דמי ניהול בשיעור המירבי כאמור בסעיף 2 (ב) לעיל.

ב. **חישוב עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני מוות** - עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני מוות תחושב בהתאם לכיסוי הביטוחי במסלול הביטוח של המבוטח ולפי כל אלה:

1. היתרה הצבורה של המבוטח;

2. הנחות אקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה 1-3-2013, כפי שיהיו מזמן לזמן;

3. הנחת ריבית שנתית להיוון לאחר ניכוי דמי ניהול בשיעור המירבי כאמור בסעיף 2 (ב) לעיל;

4. בהנחה שלמבוטח יש בת זוג ("100% נשוי").

6. הכיסוי הביטוחי למבוטח לא פעיל

- א. אלמנת מבוטח לא פעיל תהיה זכאית לקבל מהקרן פנסיה שתחושב מתוך היתרה הצבורה של המבוטח לאחר המרתה לפנסיה בהתאם לגילה במועד בו נפטר המבוטח, מינה ושנת לידתה.
- ב. על אף האמור בסעיף קטן א', מבוטח לא פעיל יהיה רשאי לשלם לקרן סכום חודשי לצורך כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות ומוות, בהתאם לכללים שייקבעו בתקנון הקרן ובהתאם לאמור במכתב אגף שוק ההון, ביטוח וחסכון במשרד האוצר, מיום 15 בספטמבר 1998, שעניינו תשלום דמי ביטוח מופחתים לשמירה על זכויות פנסיית נכות ושאיירים. מבוטח כאמור יהיה רשאי לבקש מהקרן כי התשלום האמור יבוצע מתוך יתרת תגמולי עובד.

7. בקשה לפנסיית זקנה

- א. במועד יציאתו של מבוטח לפנסיית זקנה, הוא יבחר, בין היתר, את כל אלה:
1. הבטחת תקופת תשלום מזערית (לתקופה שבין 0 חודשים לבין 240 חודשים), ובלבד שגילו של המבוטח בסיום התקופה האמורה לא יעלה על 87 שנים;
  2. שיעור פנסיית שאיר פנסיונר לאלמנה, ובלבד שהשיעור לא יפחת מ-30% מהפנסיה האחרונה ששולמה לפנסיונר לפני מותו.
- ב. סך הפנסיות לכלל שאירי הפנסיונר לא יעלה על 100% מהפנסיה האחרונה ששולמה לפנסיונר לפני מותו.
- ג. קרן הפנסיה תאפשר לכל מבוטח המבקש לצאת לפנסיית זקנה, ואשר אין לו בת זוג, לקבל פנסיית זקנה תוך שהוא מוותר על פנסיית שאירים.

8. מקדמים להמרת יתרה צבורה לפנסיה

- א. הקרן תצטרף לתקנונה נספחים בהם יפורטו מקדמים מייצגים להמרת יתרה צבורה של מבוטח לפנסיית זקנה (להלן: **מקדמי ההמרה**) בהתאם לגילו של המבוטח במועד יציאתו לפנסיית זקנה, מינו, שנת לידתו, גילו של בן הזוג באותו המועד, תקופת הבטחת תשלום מזערית ושיעור פנסיית שאירי פנסיונר בו בחר המבוטח.
- ב. מקדמי ההמרה יחושבו בהנחת ריבית שנתית להיוון, לאחר ניכוי דמי ניהול בשיעור המירבי כאמור בסעיף 2 (ב) לעיל, ולפי ההנחות האקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה 1-3-2013 כפי שיהיו מזמן לזמן.
- ג. מקדמי ההמרה יעודכנו בהתאם לשינויים בריבית שנתית להיוון או בהנחות האקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה 1-3-2013, והכל בהתאם להנחיות הממונה.

9. עדכון פנסיה

- חברה מנהלת תעדכן את הפנסיות המשולמות לזכאים לקצבה בהתאם לכל אלה:
1. לפי שיעור עודף או גרעון אקטוארי הנובע מגורמים דמוגרפיים - בהתאם להוראות סעיף 4(א) ולסעיף ב' לנספח 2 לחוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה;
  2. לפי שיעור עודף או גרעון אקטוארי הנובע מתשואות ושינויים בשיעורי ריבית להיוון - בהתאם להוראות סעיף 4(ב) ולסעיף ד' לנספח 2 לחוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה;
  3. לפי שיעור שינוי המדד:
- א. לגבי פנסיונרים - מידי רבעון, בהתאם לשיעור השינוי במדד באותו הרבעון. לגבי עמית שהחל לקבל קצבה במהלך הרבעון, בהתאם לשיעור שינוי המדד ביחס לחודש בו החל לקבל קצבה. על אף האמור, עדכון הפנסיות בשל שינוי המדד ייעשה רק מחודש אפריל של השנה העוקבת למועד הדיווח.
- ב. לגבי מקבלי קצבה קיימים - מידי חודש בחודשו, בהתאם לשיעור שינוי המדד באותו החודש.

10. ניהול נכסי הקרן

- א. הקרן תנהל רישום נפרד הן של נכסיה המשמשים לכיסוי התחייבויותיה למבוטחים והן של נכסיה המשמשים לכיסוי התחייבויותיה לפנסיונרים.
- ב. הקרן תעדכן, מידי חודש בחודשו, את הרישום הנפרד כאמור בפסקה (א), בהתאם לאמור בחוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה ובהתאם לשינוי - ככל שהיה - במעמדם של המבוטחים והפנסיונרים באותו החודש.

11. עתודה לפנסיונרים

הקרן תנהל עתודה לפנסיונרים בהתאם לחוזר הוראות לדיווח כספי לקרן פנסיה חדשה.

12. בוטל

13. הגדרות

בפרק זה -

- א. "זכאי קיים לפנסיה" - מי שהיה זכאי לקבל פנסיה מהקרן לפני המועד הקובע;
- ב. "מבוטח קיים" - מי שרשומים בשלו דמי גמולים במועד הקובע, ואינו זכאי קיים לפנסיה;
- ג. "סך התחייבויות הקרן" - סך התחייבויות הקרן למבוטחים קיימים ולזכאים קיימים לפנסיה במועד הקובע, שיחושב לפי תקנון הקרן והוראות הדיווח שפורטו בחוזר פנסיה 1/2000, כפי שיהיו מזמן לזמן;
- ד. "סך נכסי הקרן" - סך נכסי הקרן משוערכים למועד הקובע, לרבות עתודה אקטוארית ובתוספת סכומים שהצטברו בעתודה לתשלום קצבאות בעתיד שנצברה בחברה המנהלת עד לגובה כאמור בסעיף 17 (א) לחוזר זה;
- ה. "תקופת המעבר" - התקופה שבין מועד אישור התקנון לבין המועד האחרון לבחירת מסלול למבוטח קיים.

14. המרת זכויות מבוטחים וזכאים קיימים לפנסיה

א. מבוטחים קיימים:

1. רישום יתרה צבורה של מבוטח קיים - הקרן תרשום לזכותו של כל מבוטח קיים את היתרה הצבורה שלו במועד הקובע (להלן: **יתרה צבורה של מבוטח קיים**), אשר תחושב בהתאם לאמור בנספח 3 לחוזר זה. לגבי רישום יתרה צבורה של מבוטח שכיר קיים - תבצע הקרן רישום נפרד של כל אחד מאלה:

א. יתרה צבורה בגין תשלומי עובד;

ב. יתרה צבורה בגין תשלומי מעביד;

ג. יתרה צבורה בגין מרכיב הפיצויים;

כל אחת מהיתרות הצבורות האמורות תחושב כמכפלה של יתרה צבורה של מבוטח קיים ביחס שבין ערכי פיידיון של תשלומי העובד לקרן, תשלומי המעביד לקרן או ערכי פיידיון בגין מרכיב הפיצויים, לפי העניין, לבין סך ערכי פיידיון בגינו.

2. לגבי יתרה צבורה של מבוטח קיים יחולו הוראות סעיף 4 ויראו אותה כיתרה צבורה של מבוטח.

ב. זכאי קיים לפנסיה:

1. הפנסיה שתשולם לזכאי קיים לפנסיה, תעודכן מידי חודש בחודשו, לפי שיעור שינוי המדד באותו החודש;

2. במועד הכנת המאזן האקטוארי כאמור בסעיף 4(ד) יעודכנו הפנסיות בהתאם לאמור בחוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה.

15. כיסוי ביטוחי לסיכוני נכות ומוות למבוטח קיים

א. לגבי מבוטח פעיל -

1. במהלך תקופת המעבר - הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות יכלול תשלום פנסיית נכות או פנסיית שאירים, בהתאם לנסיבות העניין, תיגזר בשיעור מהמשכורת הקובעת שיחושב לפי היחס המתקבל בין שני אלה:

א. פנסיית הזקנה הצפויה במועד הקובע (עבר ועתיד) שתחושב לפי התקנון הקודם (בכפוף לתקרות שנקבעו בתקנון הקודם);

ב. המשכורת הקובעת במועד הקובע שתחושב לפי התקנון הקודם.

2. עלות הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות כאמור בפסקה 1 תחושב כאמור בסעיף 5 לחוזר זה.

3. במהלך תקופת המעבר תפנה הקרן לכל מבוטח קיים, תציין בפניו את הכיסוי הביטוחי שלו לסיכוני נכות ומוות ואת מסלולי הביטוח האפשריים לבחירתו מתוך תקנון הקרן החדש, ואת מסלול ברירת המחדל, שיחול לגביו לאחר תום תקופת המעבר - באם לא בחר באחד ממסלולי הביטוח האמורים. הכיסוי הביטוחי של מבוטח במסלול הביטוח החדש יקבע בהתאם לגיל הצטרפותו של המבוטח לקרן.

ב. לגבי מבוטח לא פעיל -

1. במהלך תקופת המעבר - הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות יכלול תשלום פנסיית נכות או פנסיית שאירים, בהתאם לנסיבות העניין, בהתאם להוראות התקנון הקודם, ובגובה פנסיית הזקנה שצבר המבוטח (עבר בלבד);

2. עלות הכיסוי הביטוחי כאמור בפסקה (1) תחושב כאמור בסעיף 5 לחוזר זה, ותנוכה מתוך היתרה הצבורה של המבוטח;

3. במהלך תקופת המעבר תפנה הקרן לכל מבוטח לא פעיל קיים, תציין בפניו כי לאחר תום תקופת המעבר יחולו עליו הוראות התקנון החדש לגבי מבוטח לא פעיל, ובכללן השינוי בכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות.

16. ניהול חשבון לזכאים לפנסיה קיימים

א. הקרן תנהל חשבון נפרד כנגד התחייבויותיה כלפי זכאים קיימים לפנסיה, וזאת עד למיצוי כלל ההתחייבויות בגינם. הקרן תעדכן את שווי ההתחייבות לזכאים קיימים לפנסיה במועד עריכת הדו"ח השנתי.

ב. הקרן תחזיק באגרות חוב מיועדות מסוג "ערד" או באפיק השקעה מבטיח תשואה כנגד 70% מההתחייבויות הקרן לזכאים קיימים לפנסיה. לגבי יתרת ההתחייבויות האמורות - תחזיק הקרן בנכסים שאינם אגרות חוב מסוג "ערד" לפי כללי ההשקעה שחלים עליה.

ג. פקעה זכאותו של נכה קיים לקבלת פנסיית נכות מהקרן לפני הגיעו לגיל פרישה - תרשום הקרן לזכותו כמבוטח יתרה צבורה, אשר תחושב לפי הערך הנוכחי של סך התחייבויות הקרן כלפיו לפי התקנון הקודם נכון למועד פקיעת זכאותו כאמור (לפי ריבית שנתית אפקטיבית של 4.6%).

ד. למען הסר ספק, מובהר בזאת כי בעדכון ההתחייבות לזכאים קיימים לפנסיה כאמור בסעיף קטן א', לא תובא בחשבון התחייבות חדשה של הקרן בגין דמי גמולים ששולמו עבור נכה חלקי קיים לאחר המועד הקובע, וכן לא תובא בחשבון התחייבויות בגין נכה קיים שזכאותו לקבלת פנסיית נכות מהקרן פקעה.

17. עתודה מיוחדת לכיסוי הוצאות לתשלום קצבאות בעתיד

א. לגבי סכומים שהצטברו בעתודה לכיסוי הוצאות לתשלום קצבאות בעתיד עד לגובה של 1.25% מסך התחייבויות הקרן נכון למועד הקובע, ולפי ריבית היוון שנתית אפקטיבית של 4.6% - יראו אותם כחלק מנכסי הקרן.

ב. לגבי סכומים שהצטברו בעתודה האמורה מעבר לאמור בסעיף קטן א' - תהיה החברה המנהלת רשאית להעביר אותם אליה.

18. עתודה לזכאים קיימים לפנסיה

הקרן תנהל עתודה לזכאים קיימים לפנסיה בהתאם לחוזר הוראות לדיווח כספי לקרן פנסיה חדשה.

19. פנסיונרים ונכים חדשים עד למועד אישור התקנון

פנסיונר, נכה או שאיר שתחילת הזכאות שלו לפנסיה חלה לאחר המועד הקובע ולפני מועד אישור התקנון החדש - יהיה זכאי לפנסיה שתחושב לפי תקנון הקרן הקודם. פקעה זכאותו של הנכה לקבלת פנסיית נכות מהקרן לפני הגיעו לגיל פרישה - תרשום הקרן לזכותו כמבוטח יתרה צבורה, אשר תחושב לפי הערך הנוכחי של סך התחייבויות הקרן כלפיו לפי תקנון הקרן הקודם נכון למועד פקיעת זכאותו כאמור (לפי ריבית שנתית אפקטיבית בשיעור של 4.6%).

20. תחולה:

הוראות חוזר זה יחולו על חברות מנהלות של קרנות הפנסיה החדשות וקרנות הפנסיה החדשות.

21. תחילה:

תחילתן של הוראות חוזר זה ביום 1 בינואר 2018.

22. ביטול חוזר:

חוזר 2004/9 "הוראות לניהול קרן חדשה" - בטל מיום כניסתו לתוקף של חוזר זה.

ד"ר משה ברקת
הממונה על שוק ההון ביטוח וחסכון

נספח 1: הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות ומוות

להלן מפורטים כללים לבניית מסלולי הביטוח בהתאם להוראות חוזר זה:

1. הכיסוי הביטוחי לסיכוני נכות יכלול תשלום פנסיית נכות למבוטח פעיל עד הגיעו לגיל פרישה, בשיעור מהמשכורת הקובעת בהתאם לגיל ההצטרפות של המבוטח ולמסלול הביטוח אותו בחר. הכיסוי האמור יכלול זקיפת דמי גמולים ליתרה הצבורה של המבוטח (שחרור מפרמיה) בתקופה בה קיבל המבוטח פנסיית נכות מהקרן בניכוי דמי ניהול בשיעור המירבי כאמור בסעיף 2(ב) לחוזר זה, שיחושבו מתוך המשכורת הקובעת ובהתאם לשיעור הנכות. המשכורת הקובעת האמורה תתעדכן במשך תקופת הנכות לפי שיעור שינוי המדד בדומה לעדכון הפנסיה. ניכוי דמי הניהול הרעיוניים האמור ייעשה אך ורק לצורך זקיפת דמי הגמולים ליתרה הצבורה של המבוטח. למען הסר ספק, לא יועברו בפועל דמי ניהול כלשהם בגין זקיפת דמי הגמולים כאמור לטובת החברה המנהלת.
2. הכיסוי הביטוחי המירבי לסיכוני נכות ייקבע בהתאם למינו של המבוטח וגיל הצטרפותו לקרן, ובלבד שלא יעלה על 75% מהמשכורת הקובעת ובכפוף למגבלה האמורה בסעיף 3 (א) (4) לחוזר זה.
3. שיעור פנסיית הנכות מהמשכורת הקובעת לא יפחת ממחצית שיעור פנסיית הנכות המפורט בסעיף 2 לעיל.
4. הכיסוי הביטוחי לסיכוני מוות יקבע במונחי משכורת קובעת בהתאם לגיל ההצטרפות של המבוטח, ולמסלול הביטוח אותו בחר ויכלול תשלום פנסיית שאירים לשאירי מבוטח פעיל שנפטר (לרבות לשאירי מבוטח שנכה ומקבל פנסיית נכות מהקרן), בשיעור מהיקף הכיסוי הביטוחי לסיכוני מוות.
5. היקף הכיסוי הביטוחי המירבי לסיכוני מוות במונחי משכורת קובעת יקבע בהתאם למינו של המבוטח, לגיל הצטרפותו ובהנחה שלמבוטח יש בת זוג (נשוי "100%"), ובלבד שלא יעלה על 100% מהמשכורת הקובעת ובכפוף למגבלה האמורה בסעיף 3 (א) (4) לחוזר זה.
6. שיעור פנסיית שאיר לבן זוג לא יפחת מ- 20% מהשיעור כאמור בסעיף 5 לעיל.
7. שיעור פנסיית שאיר ליתום לא יפחת מ- 15% מהשיעור כאמור בסעיף 5 לעיל.

נספח 2: חישוב תשואה לצורך עדכון יתרה צבורה ולצורך חישוב עתודה לפנסיונרים

חישוב תשואת הקרן למבוטחים בחודש t :

$$y_t^m = \frac{K_t^m - K_{t-1}^m + M_t - H_t}{K_{t-1}^m + 0.5 \times (H_t - M_t)}$$

עדכון יתרת הזכאות הצבורה של מבוטח בהתאם לתשואת הקרן למבוטחים בחודש t :

$$k_t^i = k_{t-1}^i \times (1 + y_t^m) + (1 + 0.5 \times y_t^m) \times (h_t^i - m_t^i)$$

t = חודש ;

i = מבוטח ;

j = פנסיונר ;

y_t^m = תשואה חודשית נטו של הקרן למבוטח בחודש t ;

K_t^m = סך כל נכסי הקרן ביום העסקים האחרון בחודש t , המשמשים לכיסוי התחייבויות הקרן למבוטחים, לאחר

ניכוי דמי ניהול עבור חודש t בהתאם לאמור בסעיף 2(ב) לחוזר זה ;

H_t = סך כל דמי הגמולים ששולמו לקרן בחודש t , לאחר שנוכו מהם דמי ניהול בהתאם לאמור בסעיף 2(א) של

חוזר זה, בתוספת דמי גמולים שנוקפו בחודש t לזכות מבוטח הזכאי לקבל מהקרן פנסיית נכות כאמור בסעיף 4(ו) לחוזר זה ובתוספת סכומים שהועברו לקרן מקרנות פנסיה אחרות ותקבולים ממבטח משנה

בחודש t ;

M_t = סך כל התשלומים ששילמה הקרן בגין מבוטחים בחודש t ;

k_t^i = יתרה צבורה של מבוטח i בחודש t ;

h_t^i = דמי גמולים ששולמו לקרן בחודש t בגינו של מבוטח i בניכוי דמי ניהול ועלות סיכונים כאמור בסעיף 4(ב)

לחוזר זה ;

m_t^i = הסכום שמופחת מהיתרה הצבורה של מבוטח i במהלך חודש t במקרה שמשך מבוטח או מעבידו כספים

מהקרן כאמור בסעיף 4(ה) לחוזר זה ;

$$N^m = N \times \frac{\sum_{i=1}^I pv_i}{\sum_{i=1}^I pv_i + \sum_{j=1}^J ap_j}$$

$$N^p = N \times \frac{\sum_{j=1}^J ap_j}{\sum_{i=1}^I pv_i + \sum_{j=1}^J ap_j}$$

$$m_i = N^m \times \frac{pv_i}{\sum_{i=1}^I pv_i}$$

$N =$ סך נכסי הקרן, כהגדרתם בסעיף 11 לחוזר זה;

$N^m =$ החלק מסך נכסי הקרן המיועד לכיסוי ההתחייבות למבוטחי הקרן הקיימים;

$N^p =$ החלק מסך נכסי הקרן המיועד לכיסוי ההתחייבות לזכאים קיימים לפנסיה;

$i =$ מבוטח קיים; $i \in (1, I)$

$j =$ זכאי קיים לפנסיה; $j \in (1, J)$

$pv_i =$ התחייבויות הקרן למבוטח קיים i במועד הקובע, שתחושב לפי תקנון הקרן כפי שהיה במועד הקובע ולפי

ההנחות האקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה מס' 2013-3-1;

$ap_j =$ התחייבויות הקרן לזכאי קיים לפנסיה j במועד הקובע, שתחושב לפי תקנון הקרן כפי שהיה במועד הקובע

ולפי ההנחות האקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה מס' 2013-3-1;

$m_i =$ יתרה צבורה של מבוטח i במועד הקובע;

החישובים בנספח זה יעשו בהנחה שמאזן הקרן ליום 31 בדצמבר 2003 המבוסס על ההנחות האקטואריות שפורטו בחוזר פנסיה מס' 2013-3-1 נערך על בסיס מצטבר, כך שנכסי הקרן, התחייבויותיה למבוטחים קיימים והתחייבויותיה לזכאים קיימים לפנסיה ישקפו את כל הנכסים וההתחייבויות ליום 31 בדצמבר 2003.

דברי הסבר

ביום 15 בנובמבר 2021 פורסם חוק ההתייעלות הכלכלית (תיקוני חקיקה להשגת יעדי התקציב לשנות התקציב 2021 ו-2022), התשפ"ב-2021 (להלן – **החוק**). פרק ג' לחוק, שעניינו הבטחת היציבות בתשואות קרנות הפנסיה, קובע כי מנגנון איגרות החוב המיועדות לקרנות הפנסיה החדשות ולקרנות הפנסיה הוותיקות יוחלף במנגנון חדש של הבטחה להשלמת תשואה (להלן – **מנגנון השלמת תשואה**). במסגרת הפרק האמור נקבע כי 30% מנכסי קרנות הפנסיה, אשר עד לחקיקת החוק הושקעו באיגרות חוב מיועדות, יושקעו בהתאם למדיניות ההשקעה של מסלול השקעה בקרן בהתאם למנגנון שנקבע בחוק, וייהנו מזכאות להבטחת תשואה שנתית של 5.15% (צמודה למדד).

לאור האמור, תוקן חוזר פנסיה 1-3-2017 "הוראות לניהול קרן חדשה" (3.5.2017) (להלן – **החוזר**), כך שיותאם להוראות החוק והוראות הממונה הנגזרות מהוראות החוק.

בסעיף ההגדרות עודכנה הגדרת "ריבית שנתית להיוון" כך ששיעור הריבית השנתית יותאם ויקבע בהתאם לשיעור שנקבע בסימן ג' לפרק 1, חלק 2, שער 5 בחוזר המאוחד (להלן – **קודקס הרגולציה**). יובהר כי בשל שינוי מנגנון איגרות החוב המיועדות למנגנון השלמת תשואה, הריבית השנתית להיוון בקודקס הרגולציה עודכנה כך שהשיעור המעודכן ישקף את שינוי המנגנון כאמור. מוצע כי השינוי יחול מיום 1 בינואר 2023 על מנת לאפשר לחברות המנהלות תקופת היערכות לצורך הטמעת השינוי בריבית השנתית להיוון.

בסעיף 16 (ב) התוספה התייחסות לאפיק השקעה מובטח תשואה, בהתאם לקבוע בהוראות חוק הפיקוח על שירותים פיננסיים (קופות גמל), התשס"ה-2005. בנוסף, תוקנה ההגדרה של "חוזר הוראות דיווח כספי לקרן פנסיה חדשה" ולהפנות בהקשר לחלק הרלוונטי בקודקס הרגולציה שם נקבעו הוראות בנושא.